

PREZES
URZĘDU REGULACJI ENERGETYKI
dr Mariusz Swora

Warszawa, dnia 12 listopada 2008 r.

DPK- 7110 -327(2)/2008/KS

Towarzystwo Obrotu Energią
ul. Czackiego 7/9/11
00-043 Warszawa
tel./fax: (022) 827 57 93

www.toe.pl
skierowanie
Dyrektor TOE
WPŁYNEŁO 2008-11-24
Kamul

~~Pan
Artur Różycki
Prezes
Polskiego Towarzystwa Przesyłu
i Rozdziału Energii Elektrycznej~~

W odpowiedzi na pismo Polskiego Towarzystwa Przesyłu i Rozdziału Energii Elektrycznej z dnia 29 sierpnia 2008 r. w sprawie przygotowywanego przez PTPiREE i TOE projektu wzoru umowy o świadczenie usług dystrybucji zawieranej pomiędzy sprzedawcą energii elektrycznej a operatorem systemu dystrybucyjnego (generalna umowa dystrybucji) oraz zawartą w tym piśmie deklaracją PTPiREE, z której wynika, że stanowisko Prezesa URE w kwestii punktów spornych pomiędzy stronami zostanie uwzględnione w redagowanych tekstach generalnych umów dystrybucji - odnosząc się do poszczególnych zagadnień opisanych jako sporne w dokumencie Rozbieżności pomiędzy przedstawicielami PTPiREE a TOE w ramach prac nad jednolitym wzorcem generalnej umowy dystrybucyjnej (GUD) - przedstawiam, co następuje.

I. Zakres obowiązywania ogólnej części instrukcji ruchu i eksploatacji sieci dystrybucyjnej

Odnosząc się do tego zagadnienia należy przypomnieć, że podczas spotkania, które odbyło się w dniu 15 kwietnia 2008 r. w siedzibie Urzędu Regulacji Energetyki stwierdzono, że jedynie kilka postanowień części ogólnej instrukcji ruchu i eksploatacji sieci dystrybucyjnej (nie zatwierdzonej przez Prezesa URE) będzie miało zastosowanie do stosunków umownych pomiędzy stronami, zatem wskazano, że postanowienia te mogą zostać przeniesione do umowy.

W przypadku nieprzyjęcia takiego rozwiązania strony w generalnej umowie dystrybucji mogą postanowić, że mają obowiązek stosować instrukcję w zakresie ich dotyczącym.

II. Informowanie sprzedawców o planowanej zmianie IRiESD poprzez wysłanie indywidualnego zawiadomienia

Prezes URE w pełni popiera stanowisko PTPiREE w tej kwestii. Zgodnie z art. 9g ust. 2 ustawy – Prawo energetyczne operator systemu przesyłowego i operator systemu dystrybucyjnego informują użytkowników systemu, w formie pisemnej lub za pomocą innego środka komunikowania przyjętego przez operatora systemu, o publicznym dostępie do projektu instrukcji lub jej zmian oraz o możliwości zgłaszania uwag, określając miejsce i termin ich zgłaszania, nie krótszy niż 14 dni od dnia udostępnienia projektu instrukcji lub jej zmian.

Celem tej regulacji jest zapewnienie wszystkim użytkownikom systemu, w tym także sprzedawcom energii elektrycznej możliwości zapoznania się z projektem instrukcji ruchu i eksploatacji sieci dystrybucyjnej lub projektem jej zmian, a także możliwości zgłoszenia uwag do projektu. Termin przewidziany na zgłoszenie uwag nie może być krótszy niż 14 dni.

Za niezasadną należy uznać argumentację TOE, z której wynika, że przesłanie sprzedawcy indywidualnego zawiadomienia o planowanej zmianie IRiESD przyspiesza projekt konsultacji. Bowiem zgodnie z zacytowanym przepisem termin przewidziany na zgłoszenie uwag do projektu IRiESD lub projektu jej zmiany nie może być krótszy niż 14 dni. Konsultacje nie mogą zatem zakończyć się wcześniej niż po upływie określonego przez OSD w komunikacie terminu.

Jednocześnie należy zwrócić uwagę, że z uwagi na stosunkowo niewielką liczbę operatorów systemów dystrybucyjnych konieczność bieżącego śledzenia stron internetowych tych operatorów nie wydaje się być zbyt uciążliwa dla przedsiębiorstw energetycznych profesjonalnie zajmujących się obrotem energią elektryczną.

III. Powiadamianie sprzedawcy o planowanych przerwach i ograniczeniach w dostarczaniu energii elektrycznej do uczestników rynku detalicznego

Odnosząc się do powyższej kwestii zwracam uwagę na treść § 42 pkt 4 rozporządzenia Ministra Gospodarki z dnia 4 maja 2007 r. w sprawie szczegółowych warunków funkcjonowania systemu elektroenergetycznego, z którego wynika obowiązek powiadamiania odbiorców z co najmniej pięciodniowym wyprzedzeniem o terminach i czasie planowanych

przerw w dostarczaniu energii elektrycznej. Ustawodawca zobowiązał przedsiębiorstwo energetyczne do powiadomienia odbiorców zasilanych z sieci o napięciu znamionowym nie wyższym niż 1 kV w formie ogłoszeń prasowych, internetowych, komunikatów radiowych lub telewizyjnych lub w inny sposób zwyczajowo przyjęty na danym terenie, natomiast odbiorców zasilanych z sieci o napięciu znamionowym wyższym niż 1 kV w formie indywidualnych zawiadomień pisemnych, telefonicznych lub za pomocą innego środka komunikowania się.

Wydaje się, że przyjęty przez ustawodawcę sposób ochrony interesów odbiorców jest wystarczający. Rozwiązanie polegające na zamieszczaniu np. na stronach internetowych ogłoszeń, dzięki którym nie tylko odbiorcy, ale również sprzedawcy mogą uzyskać informacje o planowanych przerwach w dostawach energii elektrycznej wydaje się być najprostszym i najmniej kosztownym sposobem dostarczenia stosownych informacji również sprzedawcom energii. Wymaga jedynie bieżącego monitorowania stron internetowych operatorów systemów dystrybucyjnych, co przy stosunkowo niedużej liczbie tych operatorów nie powinno stanowić dużego utrudnienia dla sprzedawców. Powyższe rozwiązanie mogłoby być przyjęte również w odniesieniu do odbiorców zasilanych z sieci o napięciu znamionowym wyższym niż 1 kV.

IV. Informowanie operatora systemu dystrybucyjnego o zaprzestaniu, niezależnie od przyczyny, sprzedaży energii elektrycznej. Informowanie OSD o zaprzestaniu działalności na rynku bilansującym przez wskazanego przez sprzedawcę uczestnika rynku bilansującego odpowiedzialnego za bilansowanie handlowe sprzedawcy

W moim przekonaniu zasadne jest pozostawienie w generalnej umowie dystrybucji zapisów, z których wynika obowiązek poinformowania operatora systemu dystrybucyjnego o zaprzestaniu sprzedaży energii elektrycznej przez sprzedawcę oraz o zaprzestaniu działalności przez uczestnika rynku bilansującego na tym rynku.

Jak słusznie zauważa TOE operator systemu dystrybucyjnego zostanie poinformowany przez OSP o zaprzestaniu przez URB działalności, bowiem zgodnie z pkt 2.1.5.2.1. (1) Instrukcji Ruchu i Eksploatacji Sieci Przesyłowej w części dotyczącej bilansowania systemu i zarządzania ograniczeniami systemowymi informacja ta jest przesyłana niezwłocznie, jednak nie później niż do godziny 8.30 doby n-1.

Za pozostawieniem tych zapisów przemawia jednak fakt, że otrzymane przez OSD informacje stanowią potwierdzenie zaistniałych na rynku zmian podmiotowych, które mają istotne znaczenie w zapewnieniu ciągłości dostaw energii elektrycznej odbiorcom. Jak

śluszenie zauważa PTPiREE - operator systemu dystrybucyjnego zobowiązany jest do podjęcia w tych sytuacjach czynności niezbędnych do zmiany konfiguracji „rynku bilansującego w obszarze sieci dystrybucyjnej”. Otrzymane informacje zwiększają pewność operatora co do zaistniałych zdarzeń. Warto jednocześnie zauważyć, że przedmiotowy obowiązek nie powinien być dla sprzedawcy zbyt uciążliwy ponieważ nie wymaga dużych nakładów finansowych, a sytuacje które pociągają za sobą konieczność przekazania informacji nie powinny występować często. Jeżeli więc jakieś szczególne przyczyny, nieznanne Prezesowi URE, nie przemawiają za usunięciem tych zapisów, proponuję pozostawienie ich.

V. Zasady powiadamiania operatora systemu dystrybucyjnego o zawartych przez sprzedawców umowach sprzedaży i uwzględniania w generalnych umowach dystrybucji kolejnych uczestników rynku detalicznego przyłączonych do sieci operatora

Proponowany przez TOE zapis nie jest sprzeczny z postanowieniami zatwierdzonych przez Prezesa URE instrukcji ruchu i ruchu i eksploatacji sieci dystrybucyjnych w części dotyczącej bilansowania systemu dystrybucyjnego i zarządzania ograniczeniami systemowymi. Z postanowień tych instrukcji wynika bowiem, że powiadomienie jest dokonywane na formularzu określonym przez operatora systemu dystrybucyjnego, który zawiera określone w instrukcji elementy, przy czym katalog ten nie jest zamknięty.

Nie podzielam zatem stanowiska PTPiREE, w tej kwestii.

Proponowana przez TOE zmiana polega na określeniu sposobu przekazywania informacji operatorowi przez sprzedawcę i terminu dokonania zgłoszenia.

Warunkiem wprowadzenia proponowanej przez TOE zmiany jest jednak uwzględnienie w przypadkach poszczególnych instrukcji różnych terminów weryfikacji zgłoszeń.

Odnosząc się do zagadnienia zakresu formularza zmiany sprzedawcy należy stwierdzić, że uproszczenie i standaryzacja wzorców dokumentów związanych ze zmianą sprzedawcy ma istotny wpływ na ułatwienie odbiorcy realizacji uprawnienia do zakupu energii elektrycznej od wybranego przez siebie sprzedawcy. Przyczyni się bowiem do przygotowania odpowiedniej i jak najmniej uciążliwej dla odbiorcy procedury zmiany sprzedawcy.

Prace nad przygotowaniem takiego formularza były prowadzone przez Zespół ds. standaryzacji komunikatów związanych ze zmianą sprzedawcy energii elektrycznej oraz wymianą danych pomiarowych, składający się z przedstawicieli większości zakładów energetycznych, już w 2007 r. W piśmie z dnia 26 kwietnia 2007 r., znak: 7-04-26-A1,

PTPiREE przekazało Prezesowi URE przygotowany przez ten Zespół Projekt specyfikacji standardu dokumentów wykorzystywanych w procesie zmiany sprzedawcy. W dokumencie tym określono m.in. zawartość formularza zmiany sprzedawcy (ZZS).

W piśmie z dnia 17 maja 2007 r., znak: DPK-7115-5(2)/2007, Prezes URE zwrócił uwagę jak ważną rolę odgrywa ujednoczenie komunikatów związanych ze zmianą sprzedawcy. Wskazał, że prace związane ze standaryzacją dokumentów związanych ze zmianą sprzedawcy należy uznać za właściwe i pożądane oraz że istotne jest, aby wypracowane rozwiązania zostały zaimplementowane w instrukcjach ruchu i eksploatacji sieci dystrybucyjnych opracowywanych w owym czasie przez operatorów.

Jednak przedstawione Prezesowi URE projekty instrukcji nie zawierały wypracowanego przez Zespół ds. standaryzacji komunikatów związanych ze zmianą sprzedawcy energii elektrycznej oraz wymianą danych pomiarowych projektu komunikatu zmiany sprzedawcy.

Obecnie część instrukcji zatwierdzonych przez Prezesa URE zawiera formularze zgłoszenia zmiany sprzedawcy opracowane indywidualnie przez operatorów. Jednocześnie we wszystkich instrukcjach określono zakres danych jakie powinny zawierać zgłoszenia umowy sprzedaży. W związku z tym w ocenie Prezesa URE zasadne wydaje się obecnie przynajmniej tymczasowo przyjęcie propozycji PTPiREE, zgodnie z którą strony uzgodnią tylko minimalny zakres wymaganych danych i informacji zawartych w formularzu.

Jednak dalsze prace nad przygotowaniem i zaimplementowaniem do instrukcji ruchu i eksploatacji sieci dystrybucyjnych w części dotyczącej bilansowania systemu dystrybucyjnego i zarządzania ograniczeniami systemowymi ujednoczonego formularza zgłoszenia zmiany sprzedawcy są w opinii Prezesa URE pożądane.

VI. Doprecyzowanie terminów rozpoczęcia i czasu trwania weryfikacji zgłoszonych umów sprzedaży

W instrukcjach ruchu i eksploatacji sieci dystrybucyjnych w części dotyczącej bilansowania systemu dystrybucyjnego i zarządzania ograniczeniami systemowymi, zatwierdzonych przez Prezesa URE decyzjami administracyjnymi, określone zostały terminy przewidziane na weryfikację zgłoszeń umowy sprzedaży. Operatorzy systemów mają obowiązek stosowania wszystkich postanowień tych instrukcji. Nie wydaje się zatem konieczne zawieranie tak szczegółowych regulacji w generalnej umowie dystrybucji. Wystarczy odwołanie się w tej kwestii do odpowiednich postanowień IRiESD-Bilansowanie.

VII. Podanie przyczyny braku możliwości świadczenia usługi dystrybucji w zakresie koniecznym do realizacji przez sprzedawcę umowy sprzedaży (kodu błędu)

Z instrukcji ruchu i eksploatacji sieci dystrybucyjnych w części dotyczącej bilansowania systemu dystrybucyjnego i zarządzania ograniczeniami systemowymi, zatwierdzonych przez Prezesa URE decyzjami administracyjnymi, wynika, że w przypadku negatywnego wyniku weryfikacji zgłoszenia umowy sprzedaży operator systemu dystrybucyjnego informuje nowego sprzedawcę i odbiorcę o przerwaniu procesu zmiany sprzedawcy wraz z podaniem przyczyny. Jednocześnie z instrukcji tych wynika zobowiązanie operatora do poinformowania o odrzuceniu zgłoszenia w przypadku zaistnienia okoliczności, o których mowa w instrukcjach wraz z podaniem przyczyny odrzucenia zgłoszenia.

W moim przekonaniu nie ma żadnych przeszkód, aby strony generalnej umowy dystrybucji w celu ułatwienia wzajemnej współpracy postanowiły, że operator będzie w takich przypadkach podawał kody przyczyny (kody błędów). Nie jest to sprzeczne z zatwierdzoną IRiESD-Bilansowanie, a jedynie bardziej szczegółowo reguluje tę kwestię.

Nie podzielam zatem argumentacji PTPiREE w tej sprawie.

VIII. Terminy i formy przekazywania przez operatora systemu dystrybucyjnego danych pomiarowych

W ocenie Prezesa URE nie ma żadnych przeszkód, aby we wzorze generalnej umowy dystrybucji zawarto zapisy, z których będzie wynikać możliwość udostępniania przez OSD danych pomiarowych sprzedawcom częściej niż w terminach zgodnych z zakończeniem okresu rozliczeniowego określonego w umowach o świadczenie usług dystrybucji zawartych pomiędzy operatorami systemów dystrybucyjnych a odbiorcami.

Wydaje się zasadne, aby operator systemu dystrybucyjnego wychodząc naprzeciw oczekiwaniom sprzedawców udostępnił im dane pomiarowe, skoro zna je już w dobie $n+1$ ($n+4$) i przekazuje je zgodnie z IRiESD i IRiESP operatorowi systemu przesyłowego. Należy mieć na względzie, że na spotkaniu, które odbyło się w dniu 15 kwietnia 2008 r. przedstawiciele TOE zaproponowali rozwiązanie polegające na udostępnianiu przez operatora danych pomiarowych na serwerze ftp w określonym przedziale czasowym, tak aby sprzedawca łącząc się z tym serwerem mógł pozyskać dane. Na tym spotkaniu ustalono, że operator będzie udostępniał na serwerze ftp te dane, które będzie znał.

Należy dodać, że wystawienie przez operatora systemu danych pomiarowych na serwer ftp nie powinno powodować dla operatora dodatkowych kosztów.

W uzasadnieniu swojego stanowiska PTPiREE powołuje się m.in. na konieczność uregulowania dodatkowych kosztów wynikających z faktu częstszego pozyskiwania przez OSD danych pomiarowych i przekazywania ich do sprzedawcy.

Odnosząc się do tego argumentu w pierwszej kolejności należy wskazać, że zgodnie z art. 9 ust. 3 pkt 9a lit b ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. – Prawo energetyczne (Dz. U. z 2006 r. Nr 89, poz. 625 z późn. zm.) do zadań operatora systemu dystrybucyjnego należy pozyskiwanie, przechowywanie, przetwarzanie i udostępnianie, w uzgodnionej z uczestnikami rynku formie danych pomiarowych dla energii elektrycznej pobranej przez odbiorców.

IX. Wstrzymanie dostarczania energii elektrycznej do odbiorcy na wniosek sprzedawcy

Zgodnie z art. 6 ust. 3a ustawy – Prawo energetyczne przedsiębiorstwa energetyczne zajmujące się dystrybucją energii elektrycznej lub paliw gazowych mogą wstrzymać dostarczanie paliw gazowych, energii elektrycznej lub ciepła w przypadku, gdy odbiorca zwleka z zapłatą za pobrane paliwo gazowe, energię elektryczną lub ciepło albo świadczone usługi co najmniej miesiąc po upływie terminu płatności, pomimo uprzedniego powiadomienia na piśmie o zamiarze wypowiedzenia umowy i wyznaczenia dodatkowego, dwutygodniowego terminu do zapłaty zaległych i bieżących należności.

Należy zwrócić uwagę, że przyczyny wstrzymania dostaw energii elektrycznej powinny być oceniane zarówno na gruncie umowy o świadczenie usług dystrybucji, jak i na gruncie umowy sprzedaży. W przypadku naruszenia warunków umowy o świadczenie usług dystrybucji (nieuiszczanie należności z tytułu świadczonej usługi) uprawnionym do wstrzymania będzie przedsiębiorstwo zajmujące się dystrybucją energii elektrycznej. Natomiast w przypadku naruszenia warunków umowy sprzedaży (zwłoka w zapłacie za pobrana energię) uprawnionym do dokonania tej czynności byłby sprzedawca. Jednakże z przyczyn technicznych i prawnych (art. 6 ust. 3a ustawy) wstrzymania dostarczania będzie dokonywało również przedsiębiorstwo zajmujące się dystrybucją energii. Nie zmienia to jednak faktu, że sprzedawca może wymagać od przedsiębiorstwa zajmującego się dystrybucją energii, aby ten wstrzymał dostawy gdy odbiorca nie realizuje zobowiązań wynikających z umowy sprzedaży, tj. zwleka z opłatą za dostarczoną energię elektryczną.

W każdym jednak przypadku tzn. niezależnie czy przyczyną wstrzymania jest zwłoka w zapłacie za energię, czy zwłoka w zapłacie za świadczenie usługi dystrybucji tej energii konieczne jest zastosowanie procedury przewidzianej w art. 6 ust. 3a ustawy.

Niezależnie od powyższego Prezes URE wyraża zdziwienie, że po tak długim okresie negocjacji przedsiębiorstwa energetyczne nie mogą osiągnąć porozumienia w tak wielu kwestiach (przykładem mogą być zwłaszcza pkt II i III).

Do wiadomości:

**Pan Grzegorz Górski
Prezes Rady Zarządzającej
Towarzystwa Obrotu Energią**